

EUROOPA ÜLEMKOGU

**Brüssel, 29. september 2011 (30.09)
(OR. en)**

**EUCO 23/1/11
REV 1**

**CO EUR 14
CONCL 4**

SAATEMÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: **EUROOPA ÜLEMKOGU
23.–24. juuni 2011**

JÄRELDUSED

Delegatsioonidele esitatakse Euroopa Ülemkogu (23.–24. juuni 2011) järelduste läbivaadatud versioon.

Euroopa Ülemkogu tunnustas asjaolu, et märtsis kokkulepitud laiaulatusliku meetmepaketi, mille eesmärk on suunata Euroopa tagasi jätkusuutliku ja töökohtade loomist soosiva majanduskasvu teele ning tugevdada majanduse juhtimist, rakendamine on peaaegu lõpule viidud. Ülemkogu tervitas eelkõige kokkuleppele jõudmist tulevases ESMis ja muudetud EFSFis ning tunnustas seoses majanduse juhtimise seadusandlike ettepanekutega tehtud olulisi edusamme. Ülemkogu kohtumine lõpetas esimese Euroopa poolaasta, hinnates komisjoni hindamisele tuginedes üheskoos liikmesriikide programme ning kinnitades riigipõhised soovitusel, mida liikmesriigid võtavad arvesse siseriiklike eelarve- ja struktuurireformi alaste otsuste tegemisel. Sellega seoses märkis ülemkogu laiendatud euroala paktis osalevate liikmesriikide lubadust suurendada oma järgmise aasta kohustuste ambitsioonikust ja täpsust. Euroopa Ülemkogu hindas olukorda kohandamiskavasid rakendavates liikmesriikides. Kreeka osas leppisid euroala riigipead ja valitsusjuhid kokku edasises tegevuses ning kutsusid oma rahandusministreid üles viima töö lõpule, nii et kõik vajalikud otsused saaks vastu võtta juuli alguseks.

Pärast laiaulatuslikke arutelusid annab Euroopa Ülemkogu suuna ELi rändepoliitika arengule, Schengeni ala juhtimisele, välispiiri kontrollimisele, lõunapoolsetele naaberriikidega partnerluse arendamisele ja ühise Euroopa varjupaigasüsteemi väljaarendamisele 2012. aastal.

Euroopa Ülemkogu leppis kokku, et ühinemisläbirääkimised Horvaatiaga tuleks viia lõpule 2011. aasta juuni lõpuks, kinnitades seega oma kindlat pühendumust Lääne-Balkani riikide laienemisperspektiivile.

Euroopa Ülemkogu arutas arenguid lõunapoolsetes naaberriikides ja võttis vastu selleteemalise avalduse.

I. MAJANDUSPOLIITIKA

1. Käesoleval Euroopa Ülemkogul jõuab lõpule esimene **Euroopa poolaasta**, mis võimaldab liikmesriikide kavandatud siseriiklike meetmeid ühiselt ELi tasandil hinnata. Selle esimese kogemuse valguses leiab Euroopa Ülemkogu, et Euroopa poolaastast võib saada tõhus juhtimismeetod, et toetada ELi ja liikmesriikide poliitikakujundamist integreeritud, läbipaistval ja õigeaegsel viisil. Stabiilsus- või lähenemisprogrammide ja riiklike reformikavade samaaegne esitamine võimaldab ELil hinnata liikmesriikide majanduskasvu- ja eelarvestrateegiaid üheskoos ning käsitleda võimalikke riske, tasakaalunihkeid või kompromisslahendusi.
2. Euroopa Ülemkogu arutas komisjoni hindamisele tuginedes liikmesriikide väljapakutud poliitikat ja esitatud meetmeid. See on hea stardijoon, millelt jätkata Euroopa majanduse elavdamist, käsitleda eelarveprobleeme ja püüelda liikmesriikides ambitsioonikamate reformide läbiviimise suunas. Euroopa Ülemkogu märgib kõikide liikmesriikide kindlat otsust teha kõik, mis on vajalik stabiilsuse ja kasvu pakti täielikuks rakendamiseks. Liikmesriigid on teinud suuri edusamme Euroopa 2020. aasta tööhõive ja jätkusuutliku majanduskasvu strateegia peamiste eesmärkide saavutamiseks vajalike meetmete kindlaksmääramisel. Mõne eesmärgi suunas liigutakse, kuid teiste (tööhõive, energiatõhusus, teadus- ja arendustegevus, vaesus ja kolmanda taseme haridus) puhul tuleb teha lisapingutusi. Samuti tuleks pidada prioriteetseks tugeva makromajandusliku keskkonna tagamist, riigi rahanduse jätkusuutlikkuse taastamist, makromajanduse tasakaalunihete korrigeerimist ja finantssektori tugevdamist.
3. Euroopa Ülemkogu kinnitab nõukogu poolt heakskiidetud riigipõhised soovitusel ning kutsub kõiki liikmesriike üles võtma neid arvesse oma siseriiklike eelarve- ja struktuurireformide alaste otsuste tegemisel ja käsitlema sellega seoses ilmnenu puudujääke.

4. Liikmesriikide jõupingutusi tuleb toetada Euroopa Liidu tasandi meetmetega, mille eesmärk on eelkõige vallandada Euroopa **majanduskasvu ja töökohtade loomise** täielik potentsiaal. Sellega seoses tuleks kiirendada tööd Euroopa 2020. aasta strateegia juhtalgatuste ja ühtse turu akti osas tulemuste saavutamiseks, keskendudes nõukogu poolt 30. mail 2011 kindlaksmääratud prioriteetidele. Eelkõige tuleb veelgi vähendada VKEd regulatiivset koormust ning, kui see on asjakohane, vabastada mikroettevõtjad teatavatest tulevikus vastuvõetavatest eeskirjadest või vähemalt kohaldada nende suhtes vähemranget režiimi. Sellega seoses tervitab Euroopa Ülemkogu komisjoni pühendumust hinnata tulevaste õigusaktide mõju mikroettevõtjatele ja vaadata läbi *acquis*, et teha kindlaks olemasolevad kohustused, mille täitmisest võib mikroettevõtjad vabastada. Euroopa Ülemkogu leppis kokku, et nende küsimuste juurde tullakse tagasi 2011. aasta detsembri kohtumisel. Komisjonil palutakse samuti koostada juhised digitaalse ühtse turu lõplikuks väljakujundamiseks 2015. aastaks. Komisjoni kutsutakse üles esitama nende majanduskasvu edendavate valdkondade kohta 2011. aasta oktoobris aruanne, eesmärgiga teha edusamme 2012. aasta kevadel toimuva Euroopa Ülemkogu kohtumise ajaks.
5. Enamik **laiendatud euroala pakti** osalevatest liikmesriikidest on esitanud oma kohustused, mis kokku moodustavad rohkem kui 100 eri meetet¹. Need kohustused on heaks avasammuks pakti eesmärkide suunas liikumisel ning need tuleb nüüd liikmesriikides ellu viia. Riigipead ja valitsusjuhid tulevad pakti mõne teema juurde tagasi 2011. aasta detsembri kohtumisel enne järgmise Euroopa poolaasta algust.
6. Oma järgmiste kohustuste ettevalmistamisel tagavad osalevad liikmesriigid järgmise:
- laiem ulatus: kohustused peaksid rohkem keskenduma majanduskasvu soodustavate reformide võimalikult kiirele rakendamisele, et parandada konkurentsivõimet, näiteks võrgupõhistes tööstusharudes ja teenustesektoris, ning rohkem tähelepanu tuleks pöörata finantsstabiilsuse tugevdamisele;
 - konkreetses lähenemisviis: liikmesriigid peaksid püüdma teha oma tulevikukohustused nii konkreetseks ja mõõdetavaks kui võimalik, andes üksikasjalikku teavet kohustuste täitmise viisi ja aja kohta, et mõõta aja jooksul edusammude tegemist ja hõlbustada saavutuste võrdlemist teiste liikmesriikide ja Euroopa strateegiliste partneritega;

¹ Vt EUCO 24/11.

- suurem ambitsioonikus: liikmesriigid peaksid teatama, kui nad on vastusena paktile algatanud tulevikku suunatud reformiprojekte, ja võtma arvesse parimaid tavasid;
 - maksupoliitika pragmaatiline koordineerimine: komisjoni ja osalevate liikmesriikide rahandusministreid kutsutakse üles andma 2011. aasta detsembriks aru maksupoliitika küsimuste teemal peetud struktureeritud arutelude edusammudest, eelkõige selleks, et tagada heade tavade vahetamine, vältida kahjulikke tavasid ning esitada ettepanekuid pettuste ja maksudest kõrvalehoidumisega võitlemiseks. Kooskõlas paktiga on komisjon teinud ettepaneku ettevõtte tulumaksu ühtse konsolideeritud maksustamisbaasi kohta.
7. Liikmesriikide edusamme nõukogu riigipõhiste soovitude rakendamisel ja nende poolt pakti alusel võetud kohustuste täitmist hindab Euroopa Ülemkogu 2012. aasta märtsis komisjoni iga-aastase majanduskasvu analüüsi põhjal.
8. Doha vooru lõpuleviimine võib oluliselt kiirendada majanduskasvu ja edendada konkurentsivõimet. Euroopa Ülemkogu kordab taas ELi pühendumust viia mitmepoolse süsteemi tugevdamiseks edasi kaubanduse liberaliseerimise ja eeskirjade kehtestamise protsessi ning oma valmisolekut analüüsida kõiki läbirääkimisvõimalusi, et viia Doha voor lõpule, sealhulgas seoses vähim arenenud riikide prioriteetidega kooskõlas Doha mandaadiga.

9. Euroopa Ülemkogu poolt märtsis heakskiidetud **laiaulatuslik meetmepakett** on nüüd peaaegu tervenisti rakendatud. Kokkulepe saavutati Euroopa stabiilsusmehhanismi lepingu ja EFSFi muutmise osas. Liikmesriigid peaksid võtma kõik meetmed, mis on vajalikud selleks, et tagada ESMi lepingu ratifitseerimine enne 2012. aasta lõppu ja muudetud EFSFi kiire jõustumine. Märkimisväärset edu on saavutatud majanduse juhtimise tugevdamist käsitleva seadusandliku paketi osas ja see peaks olema võimalik vastu võtta esimesel lugemisel. Pangandussektoris viiakse läbi stressiteste. On äärmiselt oluline, et stressitestid on täielikult usaldusväärsed ja läbipaistvad, et need viiakse läbi täielikus vastavuses Euroopa Pangandusjärelevalve metoodika ja suunistega ning et kõik osalejad tagavad kõrgeima kvaliteediga tulemuse. Tuleb kiiresti võtta kõik täielikult rahvusvahelistele standarditele vastavad vajalikud meetmed, et käsitleda stressitestide käigus ilmnunud mis tahes võimalikke pangandussektori haavatavaid aspekte.
10. Euroopa Ülemkogu tervitab Iirimaa edusamme reformikava elluviimisel, mis edeneb jõudsalt. Ülemkogu tervitab ka vastvalitud Portugali valitsuse kindlat lubadust oma reformikava täielikult ellu viia. Tuginedes pooltevahelisele üksmeelele reformide vajalikkuse suhtes, tagab reformikavade kindlakäeline elluviimine võla jätkusuutlikkuse ning toetab Iirimaa ja Portugali tagasipöördumist finantsturgudele.
11. Euroala riigipead ja valitsusjuhid kordavad, et kohustuvad tegema kõik vajaliku, et tagada kogu euroala finantsstabiilsus.
12. Euroala majanduse elavnemine edeneb jõudsalt ja on jõudnud jätkusuutlikule kindla kasvu teele. Euro aluseks on usaldusväärsed majanduse põhinäitajad ja me oleme äärmiselt rahul hinnastabiilsusega, mis on saavutatud alates euro kasutuselevõtust.

13. Kreeka puhul tunnustab Euroopa Ülemkogu viimase aasta jooksul tehtud olulisi edusamme, eelkõige eelarve konsolideerimise valdkonnas. Ülemkogu tervitab Kreeka valitsuse jätkuvalt kindlat pühendumust kohandamiskava rakendamisel.
14. Euroopa Ülemkogu kutsub riigiasutusi üles jätkama otsusekindlalt vajalikke kohandusi, et viia riik jätkusuutliku arengu teele. Terviklik reformipakett, milles lepiti kokku komisjoniga ning koostöös Euroopa Keskpanga ja IMFiga, ning eelarvestrateegiat ja erastamist käsitlevate oluliste seaduste vastuvõtmine Kreeka parlamendis tuleb eelolevate päevade jooksul kiiresti lõpule viia. Pärast Kreeka valitsuse taotlust, mille tegi teatavaks Kreeka peaminister, saab selle alusel kehtestada põhinäitajad uue programmi jaoks, mida praeguse tava kohaselt toetavad ühiselt Kreeka euroala partnerid ja IMF ning mis võimaldab samas maksta juulis välja järgmise laenuosa, et rahuldada õigeaegselt Kreeka finantsvajadusi.
15. Euroala riigipead ja valitsusjuhid lepivad kokku, et vajalik täiendav rahastamine toimub nii ametlikest kui ka eraallikatest. Nad kiidavad heaks eurorühma 20. juunil valitud lähenemisviisi erasektori vabatahtliku kaasamise kohta, mis toimub lunastustähtajal Kreeka olemasoleva võla mitteametliku ja vabatahtliku pikendamise vormis, et märkimisväärselt vähendada iga-aastast vajaminevat rahastamist programmi raames, vältides samal ajal seda, et Kreeka jätab võlausaldajate ees kohustused valikuliselt täitmata.
16. Euroala riigipead ja valitsusjuhid kutsuvad rahandusministreid üles viima lõpule töö kõigi lahendamata elementidega, et võimaldada teha vajalikud otsused juuli alguseks.
17. Euroopa Ülemkogu kutsub kõiki Kreeka parteisid üles toetama programmi põhieesmärke ja peamisi poliitilisi meetmeid, et tagada nende range ja ladus elluviimine. Kreekas vajalike reformide kestust, ulatust ja laadi arvestades on edu saavutamise eelduseks rahvuslik ühtsus.

18. Euroopa Ülemkogu tervitab komisjoni kavatsust tõhustada sünergiat laenuprogrammi ja ELi fondide vahel. Euroopa Ülemkogu toetab kõiki jõupingutusi, mis on suunatud sellele, et parandada Kreeka suutlikkust kasutada ELi fondide vahendeid, et ergutada majanduskasvu ja suurendada tööhõivet. Seda saab teha, keskendades vahendid konkurentsivõime parandamisele ja uute töökohtade loomisele. Lisaks tervitab ja toetab Euroopa Ülemkogu komisjoni poolt koostöös liikmesriikidega koostatavat terviklikku programmi Kreekale antava tehnilise abi kohta.
19. Riigipead ja valitsusjuhid on teadlikud jõupingutustest, mis kohandamismeetmed toovad endaga kaasa Kreeka kodanikele, ning on veendunud, et need ohvrid on majanduse elavdamiseks möödapääsmatud ning aitavad kaasa riigi tulevasele stabiilsusele ja heaolule.

II. RÄNNE

20. Aluslepingus sätestatud **isikute vaba liikumine** on üks Euroopa integratsiooni kõige ilmsem ja edukam saavutus ning ühtlasi on see põhivabadus. Poliitiliste suuniste andmist ja koostööd Schengeni alal tuleb veelgi tugevdada, edendades vastastikust usaldust liikmesriikide vahel, kes on võrdsel määral vastutavad selle eest, et kõiki Schengeni eeskirju kohaldataks tõhusalt kooskõlas kokkulepitud ühiste standarditega ning aluspõhimõtete ja nõuetega. Euroopa välispiire tuleb tõhusalt ja sidusalt hallata, tuginedes ühisele vastutusele, solidaarsusele ja tihedamale praktilisele koostööle.

21. Kooskõlas nõukogu 9.–10. juuni 2011. aasta järeldestega tuleks ühiste eeskirjade jõustamist, eelkõige Schengeni hindamissüsteemi kaudu, veelgi täiustada ja tõhustada, et tulevastele väljakutsetele oleks võimalik tõhusalt reageerida. Selle tagamiseks läheb vaja tõhusat ja usaldusväärset seire- ja hindamissüsteemi. Tulevane Schengeni hindamissüsteem annab võimaluse ELi *acquis*'l põhinevaid kriteeriume tugevdada, kohandada ja laiendada. Hindamine peaks olema ELi-põhine ja kaasama liikmesriikide, komisjoni ja pädevate ametite eksperte. Komisjoni kutsutakse üles hindamise tulemustest korrapäraselt aru andma ning esitama vajaduse korral ettepanekuid, et võtta meetmeid tuvastatud puudujääkidele reageerimiseks.
22. Tuleks kasutusele võtta mehhanism, mille abil reageerida erakorralistele olukordadele, mis ohustavad Schengeni koostöö üldist toimimist, ilma et see kahjustaks isikute vaba liikumise põhimõtet. See peaks koosnema mitmest meetmest, mida tuleks kohaldada järk-järgult, diferentseeritult ja koordineeritult, et abistada liikmesriike, kes seisavad silmitsi tugeva survega nende välispiiridel. Nende meetmete hulka võiksid kuuluda kontrollkülastused, tehniline ja finantsabi, samuti Frontexi-poolne abi, koordineerimine ja sekkumine.

Kõige viimase võimalusena võiks sellise mehhanismi raames võtta kasutusele kaitseklausli, et lubada erakorraliselt sisepiiridel kontrolli taaskehtestamist, kui olukord on tõesti kriitiline ja liikmesriik ei suuda enam täita oma Schengeni eeskirjade alusel võetud kohustusi. Selline meede tuleks võtta kindlaksmääratud objektiivsete kriteeriumide ja ühise hinnangu alusel ning see peaks olema rangelt piiratud kohaldamisala ja -ajaga, võttes arvesse vajadust suuta reageerida kiireloomulistel juhtudel. See ei mõjuta nende isikute õigusi, kellel on aluslepingute kohaselt õigus vabalt liikuda.

Komisjoni kutsutakse üles esitama septembris sellise mehhanismi ettepaneku.

23. **Välispiiri** kontrolli ja valvamise eest vastutavad liikmesriigid, kes seda ülesannet täites tegutsevad ühtlasi kõikide liikmesriikide ühistes huvides. Selleks et tagada Euroopa välispiiri tõhus haldamine ja kõikjal samade standardite kohaldamine, tuleb kõiki asjakohaseid instrumente kasutada optimaalselt, neid vajaduse korral kohandades. Prioriteedina arendatakse edasi Euroopa piiride valvamise süsteemi, et käivitada see 2013. aastal ja et võimaldada liikmesriikide piirivalvega tegelevatel asutustel jagada operatiivteavet ja parandada koostööd.
24. Nendele jõupingutustele saab samuti kaasa aidata, kui viia kiiresti edasi tööd nn arukate piiridega, et tagada uute tehnoloogiate kasutamine piirikontrolli väljakutsetele vastamiseks. Eelkõige tuleks kasutusele võtta riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem ning registreeritud reisijate programm. Euroopa Ülemkogu tervitab kokkuleppele jõudmist määruse ettepanekus, millega asutatakse amet õiguse, vabaduse ja turvalisuse valdkonna suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks.
25. Frontexi ja teiste asutuste toimimist tuleb pidevalt jälgida, tagamaks nende suutlikkus osutada liikmesriikidele jätkuvalt abi välispiiride haldamisel, ebaseadusliku sisserändega võitlemisel ja pagulastega ümberkäimisel. Frontex teeb koostööd asjaomaste kolmandate riikidega. Euroopa Ülemkogu tervitab kokkuleppele jõudmist Frontexi määruse läbivaatamise osas, mis parandab kõnealuse agentuuri operatiivsuutlikkust. Kooskõlas Stockholmi programmiga arendatakse edasi liikmesriikide piirivalveteenistuste koostöö raamistikku, eelkõige edendades ühiskoolituste läbiviimist ning suutlikkuse ja standardite jagamist. Komisjonil palutakse tihedas koostöös Frontexiga pakkuda käesoleva aasta lõpuks välja ideid selles osas edasi tegutsemiseks.

26. Märkides ära mõne liikmesriigi praegust rasket olukorda, kinnitab Euroopa Ülemkogu taas vajadust näidata üles tõelist ja praktilist solidaarsust rändevoogudest kõige rohkem mõjutatud liikmesriikidega. EL ja liikmesriigid annavad olukorra muutudes jätkuvalt vajalikku operatiiv- ja finantsabi, tuginedes nõukogus 11. aprillil 2011 kokku lepitud meetmetele. Selleks et jätkata nende liikmesriikide toetuseks mõeldud tegevust ja seda vajaduse korral hoogustada, eraldatakse vajalikud rahalised vahendid ning tehnilised ja inimressursid. Euroopa Ülemkogu tervitab katseprojekti vabatahtlikku laiendamist rahvusvahelise kaitse saajatele Maltal. Ülemkogu jääb ootama komisjoni teatist ELi-sisese solidaarsuse kohta, mis esitatakse hiljem käesoleval aastal.
27. Turvalises keskkonnas toimuva liikumise juhtimiseks läheb vaja järjekindlat ja strateegilist poliitikat. Eesmärgiks peab olema käsitleda rände algpõhjuseid struktuurilisel tasandil. Selleks kujundatakse Euroopa naabruspoliitika raamistikus välja **partnerlused** ELi lõuna- ja idapoolsete naaberriikidega.
28. Esimese sammuna, nagu pakkus välja komisjon oma hiljutises teatises, alustatakse nende riikidega laiaulatuslikku struktureeritud dialoogi rände, liikuvuse ja julgeoleku teemal, eesmärgiga tagada reaalsed hüved nii neile riikidele kui Euroopa Liidule. Selliseid dialooge tuleks alustada võimalikult kiiresti nende partnerriikidega, kes suudavad ja soovivad nende küsimustega konstruktiivselt tegeleda. Liikuvuspartnerlus diferentseeritakse vastavalt iga partnerriigi saavutustele, selles lepatakse kokku iga partnerriigiga eraldi, selle tingimuseks on jõupingutuste ja edusammude tegemine igas valdkonnas (ränne, tagasivõtmine, liikuvus ja julgeolek) ning sellega nähakse ette tõhus seiremehhanism. Tuleks otsida võimalusi, kuidas suurendada nende valdkondade rahastamist olemasoleva rahastamispaketi piires.

29. Komisjonil palutakse esitada rände suhtes võetud üldise lähenemisviisi hinnang, võttes suuna järjepidevamale, süstemaatilisemale ja strateegilisemale poliitikaraamistikule seoses meie suhetega kõigi asjaomaste kolmandate riikidega ning lisades konkreetsed ettepanekud liidu peamiste partnerluste arendamiseks, pidades esmatähtsaks liidu naabruskonda tervikuna.
30. Euroopa varjupaigapoliitika on hiljutiste arengute tulemusena sattunud surve alla. Kaitset vajavate inimeste jaoks on tarvis õiguslikult turvalisi ja tõhusaid **varjupaigamenetlusi**. See omakorda eeldab ELi selle valdkonna *acquis*’ täielikku rakendamist. Väga oluline on kujundada 2012. aastaks lõplikult välja Euroopa ühine varjupaigasüsteem, mis põhineb kõrgetel kaitsestandarditel, ning õiglasel ja tõhusal menetlused, mis suudavad hoida ära kuritarvitusi ja võimaldavad varjupaigataotlusi kiiresti läbi vaadata, et tagada süsteemi jätkusuutlikkus. Komisjoni poolt hiljuti esitatud muudetud ettepanekud varjupaigamenetluste direktiivi ja vastuvõtutingimuste direktiivi kohta peaksid moodustama uue aluse, et alustada läbirääkimisi Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kahe olulise põhielemendi üle. Muudatused ei tohiks innustada inimesi esitama põhjendamatuid nõudeid ega tohiks põhjustada liikmesriikide üldkulude suurenemist. Neid läbirääkimisi tuleks nüüd hoolikalt jätkata, tuginedes tasakaalustatud üldisele lähenemisviisile, mis hõlmab kõiki esitatud ettepanekuid, et saavutada eespool esitatud peaesmärgid.

III. HORVAATIA

31. Euroopa Ülemkogu tunnustab Horvaatiat intensiivsete jõupingutuste eest, mille tulemusena on ühinemisläbirääkimised jõudnud lõppetappi. Allesjäänud läbirääkimispeatükkide käimasolev läbivaatamine nõukogu poolt toimub täielikus vastavuses range tingimuslikkusega ja kooskõlas läbirääkimisraamistikuga. Arvestades tehtud edusamme ja komisjoni positiivset hinnangut, kutsus Euroopa Ülemkogu nõukogu üles tegema kõiki vajalikke otsuseid, et viia Horvaatiaga peetavad ühinemisläbirääkimised lõpule 2011. aasta juuni lõpuks, tuginedes hiljuti komisjoni poolt esitatud ühiste seisukohtade eelnõudele, eesmärgiga allkirjastada ühinemisleping enne aasta lõppu. Horvaatia peaks jätkama oma reformipüüdlusi sama intensiivselt, eelkõige kohtusüsteemi ja põhiõiguste osas, et tal oleks võimalik asuda ühinemise kuupäevast alates täielikult täitma liikmesusega kaasnevaid kohustusi. Nimetatud reformipüüdluste üle ühinemiseelsel ajal toimuv järelevalve annab vajaliku kindluse Horvaatiale ja praegustele liikmesriikidele. Nõukogu võib komisjoni ettepaneku põhjal võtta kvalifitseeritud häälteenamusega kõik asjakohased meetmed.
32. Need arengud annavad uue hoo Lääne-Balkani riikide ELi-suunalistele väljavaadetele, eeldusel et kõnealused riigid jätkavad reformiteel. Euroopa Ülemkogu tuleb selle teema juurde tagasi oma 2011. aasta detsembri kohtumisel. Sellega seoses tervitab ülemkogu Ratko Mladići vahistamist ja Haagi kohtusse saatmist, mis on positiivseks sammuks rahvusvahelise õiguse ning samuti Serbia ELi-suunalise väljavaate jaoks.

o

o o

MUUD KÜSIMUSED

Euroopa Ülemkogu:

- nimetas Mario DRAGHI **Euroopa Keskpanga presidendiks**, ametiajaga 1. november 2011 – 31. oktoober 2019;
- võttis vastu avalduse **ELi lõunapoolsete naaberriikide** kohta (lisa); kinnitas uue lähenemisviisi suhetele **Euroopa Liidu naaberriikidega**, nagu see on välja toodud nõukogu 20. juuni 2011. aasta järeldestes, ning rõhutas 29. ja 30. septembril 2011 Varssavis toimuva idapartnerluse tippkohtumise tähtsust;
- kinnitas **ELi Doonau piirkonna strateegia** ja kutsus kõiki asjaosalisi üles seda viivitamata rakendama, nagu on öeldud nõukogu 13. aprilli 2011. aasta järeldestes; liikmesriike kutsutakse üles jätkama koostöös komisjoniga tööd võimalike tulevaste makropiirkondlike strateegiatega, eelkõige seoses Aadria ja Joonia mere piirkonnaga;
- võttes arvesse selle suurt tähtsust, kinnitas eesistujariigi aruande **romade kaasamise** kohta ja kutsus üles kiiresti rakendama 2011. aasta lõpuks nõukogu 19. mai 2011. aasta järeldusi, mis puudutavad romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiatega ELi raamistikku aastani 2020, eelkõige seoses liikmesriikide riiklike romade kaasamise strateegiatega ettevalmistamise, ajakohastamise või edasiarendamisega või integreeritud poliitikameetmete kogumiga liikmesriikide romade olukorra parandamist käsitleva laiema sotsiaalse kaasatuse poliitika raames;
- tervitas ELi **arenguabi** eesmärkide aastaaruannet, märkides, et kuigi EL on 2010. aastal endiselt ülekaalukalt suurim abiandja maailmas, ei ole 2010. aastaks seatud ühist vaheeesmärki saavutatud; kinnitas oma lubadust saavutada 2005. aasta juuni järeldestes esitatud arenguabi eesmärgid 2015. aastaks.

AVALDUS ELi LÕUNAPOLSETE NAABERRIIKIDE KOHTA

1. Euroopa Ülemkogu kinnitab vastavalt 11. märtsil ja 25. märtsil 2011 vastu võetud avalduses ja järelustes ELi lõunapolsete naaberriikide kohta kindlaksmääratud põhimõtteid ja eesmäärke. Ülemkogu tervitab kõrge esindaja ja Euroopa Komisjoni 25. mail 2011 avaldatud ühisteatist „Uus lähenemisviis muutuvale naabrusele”. Ülemkogu kiidab täielikult heaks 20. juunil 2011. aastal vastu võetud nõukogu järelused Euroopa naabruspoliitika kohta ning kutsub üles tegema kiireid edusamme konkreetsete meetmete rakendamisel kooskõlas nõukogus kokku lepitud põhimõtete ja eesmärkidega.
2. Euroopa Ülemkogu tervitab G8 toetust Euroopa lõunapolsete naaberriikide demokraatlikele ümberkorraldustele. Ülemkogu toonitab taas Vahemere Liidu olulisust ning seda, kui tähtis on nimetatud liidu raames kiiresti käivitada konkreetsed ja olulised projektid.
3. Euroopa Ülemkogu tervitab samme, mida praegu astutakse piirkonnas demokraatlike ümberkorralduste tegemiseks, eelkõige Egiptuses ja Tuneesias. Ülemkogu tunnustab Maroko uue põhiseaduse peamiste komponentide teatavakstegemist, tervitab uuenenud toetust poliitilistele reformidele, sealhulgas põhiseaduse läbivaatamisele Jordaania, ning märgib positiivselt ära erakorralise seisukorra lõpetamise ja kavandatud põhiseaduse reformi Alžeerias. Ülemkogu rõhutab vajadust kaasatuse ja dialoogi järele reformiprotsessis ning jälgib tähelepanelikult kõnealuste reformide rakendamist.

4. Euroopa Ülemkogu kinnitab oma täielikku toetust ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidele 1970 ja 1973 Liibüa kohta ning ELi liikmesriikide poolt nende rakendamiseks tehtavatele jõupingutustele. Ülemkogu kiidab täielikult heaks 20. juunil 2011. aastal vastu võetud nõukogu järeldused Liibüa kohta ning kordab oma üleskutset Gaddafile viivitamata võimust loobuda. Liibüa demokraatlik ümberkorraldamine on jätkuvalt Euroopa Liidu esmane huvi. Euroopa Ülemkogu rõhutab rahvusliku üleminekunõukogu olulist rolli selles protsessis Liibüa rahva püüdluste esindajana.
5. Euroopa Ülemkogu mõistab kõige karmimalt hukka jätkuvad repressioonid ning lubamatu ja šokeeriva vägivalla, mida Süüria režiim jätkuvalt kasutab oma kodanike vastu. Ülemkogu märgib sügava murega teateid Süüria sõjaväe tegevusest Türgi piiri lähedal Khirbet al-Jouzis ja kordab varasemaid üleskutseid ilmutada maksimaalset vaoshoitust. Valides lubatud ulatuslike reformide asemel repressioonide tee, seab režiim kahtluse alla oma seaduslikkuse. Tsiviilelanikkonna vastu suunatud kuritegude ja vägivalla toimepanijad võetakse vastutusele. Kiites heaks nõukogu 20. juunil 2011 vastu võetud järeldused Süüria kohta, tervitab Euroopa Ülemkogu uute sanktsioonide vastuvõtmist. Samuti toetab ülemkogu täiel määral diplomaatilisi jõupingutusi, mille eesmärk on tagada, et ÜRO Julgeolekunõukogu saaks täita oma ülesannet ja adekvaatselt reageerida Süüria olukorrale.
6. Euroopa Ülemkogu tunneb jätkuvalt muret olukorra pärast Jeemenis ja kutsub kõiki pooli tungivalt üles lõpetama vägivalla, austama inimõigusi ja pidama kinni alalisest relvarahust ning tervitab asepresidendi sellekohast lubadust. Ülemkogu kordab pakilist vajadust korrahase ja kaasava ülemineku järele kooskõlas Pärsia lahe koostöönõukogu algatusega. Euroopa Ülemkogule teeb muret protsess, mis ümbritseb kohtupidamist opositsiooni liikmete üle ja nende süüdimõistmist Bahreinis. Ülemkogu innustab Bahreini tagama inimõiguste ja põhivabaduste täieliku austamise.
7. Euroopa Ülemkogu märgib, et olukord Gazas on endiselt murettekitav. Humanitaarabi saatmine Gaza elanikkonnale peaks toimuma kooskõlas asjakohase raamistiku ja ÜRO otsustega ning selle käigus tuleks hoiduda inimelude ohtu seadmisest.

8. Araabiamaades toimuvad põhjalikud muudatused rõhutavad vajadust edendada Lähis-Ida rahuprotsessi ja ületada praegune ummikseis, pidades samas kinni eelnevatest kokkulepetest ja kohustustest. Euroopa Ülemkogu kutsub kõiki pooli üles alustama kiiresti läbirääkimisi. Vaid otsekõneluste taasalustamine võiks anda reaalse võimaluse kohapealse olukorra parandamiseks, viies püsiva ja tervikliku lahenduseni. Euroopa Ülemkogu tunnustab ELi liikmesriikide ja kõrge esindaja sellekohaseid jõupingutusi ning tervitab president Barack Obama hiljutisi ettepanekuid kooskõlas eelnevate ELi seisukohtadega. Euroopa Ülemkogu toetab täielikult kõrge esindaja nelikule esitatud üleskutset luua kiiresti usaldusväärne väljavaade rahuprotsessi taaskäivitamiseks. Euroopa Ülemkogu kutsub kõiki pooli üles hoiduma ühepoolsetest sammudest, mis ei soodusta tervikliku lahenduse saavutamist. Ülemkogu toetab ka algatust korraldada Pariisis konverents, et pakkuda majanduslikku toetust Palestiina riigi rajamiseks taasalgatatud rahuprotsessi raames. Euroopa Ülemkogu väljendab sügavat muret Gilad Shaliti saatuse pärast, kelle vangistamine Hamasi poolt on selgelt vastuolus üldise rahvusvahelise humanitaarõigusega. Euroopa Ülemkogu nõuab Gilad Shaliti vangistamise viiendal aastapäeval tema viivitamatut vabastamist.
